

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
(İlkokul 4. Sınıf)

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

**TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
(İlkokul 4. Sınıf)**

İÇİNDEKİLER

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI.....	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI.....	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ.....	4
DEĞERLERİMİZ.....	4
YETKİNLİKLER.....	4
ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI.....	6
BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6
SONUÇ	7
TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	8
TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA DEĞERLER EĞİTİMİ	8
TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	9
TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ KİTABI FORMA SAYISI VE EBADI.....	10
KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	11

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelik dokusuna sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları salt bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 2. maddesinde ifade edilen “Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları” ile “Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri” esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarımıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme öğretim süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

DEĞERLERİMİZ

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkma da eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. “Eğitim programı”; öğretim programları, öğrenme öğretim ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme öğretim sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

YETKİNLİKLER

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemede ve aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1) **Anadilde iletişim:** Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.

2) **Yabancı dillerde iletişim:** Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürlerarası anlayış becerilerini de gerektirme-

ktedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişı, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.

3) **Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler:** Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatan-daş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4) **Dijital yetkinlik:** İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişı için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5) **Öğrenmeyi öğrenme:** Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6) **Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler:** Bu yetkinlikler kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermekte; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7) **İnisiyatif alma ve girişimcilik:** Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8) **Kültürel farkındalık ve ifade:** Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan

soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

SONUÇ

Elimizdeki programları güncelleme sürecinde hangi işlemlerden ve aşamalardan geçtiğimiz üzerine bilgi vermek de yerinde olacaktır. Bu bağlamda:

- Farklı ülkelerin son yıllarda benzer gerekçelerle yenilenip güncellenen öğretim programları incelenmiş,
- yurt içinde ve yurt dışında eğitim öğretim ve programlar üzerine yapılan akademik çalışmalar taranmış,
- başta Anayasamız olmak üzere ilgili mevzuat, kalkınma planları, hükümet programları, şûra kararları, siyasi partilerin programları, sivil toplum kuruluşları ve sivil araştırma kurumları tarafından hazırlanan raporlar vb. dokümanlar analiz edilmiş,
- Millî Eğitim Bakanlığı programlar ve öğretim materyalleri daire başkanlıkları tarafından geliştirilen anketler aracılığıyla öğretmen ve yöneticilerin programlar ve haftalık ders çizelgelerine yönelik görüşleri toplanmış,
- illerden gelen her bir branşla ilgili zümre raporları incelenmiş,
- branşlara yönelik açık uçlu sorulardan oluşan ve elektronik ortamda erişime açılan anket verileri derlenmiş,
- eğitim fakültelerimizin branşlar ölçeğinde hazırladıkları raporlar incelenmiş,

bütün görüş, öneri, eleştiri ve beklentiler, Bakanlığımızın ilgili birimlerinden uzman personel, öğretmen ve akademisyenlerden oluşan çalışma gruplarınca değerlendirilmiştir. Yapılan tespitler doğrultusunda öğretim programlarımız gözden geçirilip güncellenmiş ve yenilenmiştir. Programların uygulanmasına 2018-2019 eğitim öğretim yılı itibarıyla topyekûn geçilecek ve sonrasında yapılacak izleme değerlendirme sonuçlarına göre yine gerekli güncellemeler yapılacaktır. Böylelikle programlarımızın gelişmelerle ve bilimsel, sosyal, teknolojik vb. ihtiyaçlarla koşutluğunun sürekliliği sağlanmış olacaktır.

TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ile Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır. Programın temel amacı; öğrencilerde "trafik güvenliği bilincini" oluşturmak ve gelecekte trafik kuralları konusunda duyarlı davranışlar sergileyecek bireylerin yetiştirilmesini sağlamaktır. Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı çerçevesinde öğrencilerden;

1. Trafikle ilgili temel kavramları açıklamaları,
2. Trafikle ilgili olumlu değer yargısı oluşturmaları,
3. Trafik kuralları konusunda duyarlılık geliştirmeleri,
4. Trafik güvenliği bilinci oluşturmaları,
5. Trafik ve ilk yardımı ilişkilendirmeleri,
6. Trafikte tehlikeli hareketlerden kaçınmaları,
7. Trafikte diğer bireylere saygı göstererek "ben" yerine "biz" bilincini geliştirmeleri,
8. Trafik sorunlarını önleme ve çözümede yeni öneriler geliştirmeleri beklenmektedir.

Burada ifade edilen genel amaçların her birinin kazanımlarda karşılığı yer almaktadır. Öğrenme etkinliklerinin planlanmasında ve öğretim materyallerinin hazırlanmasında, genel amaçlarla kazanımlar bir bütünlük içinde değerlendirilmelidir.

TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA DEĞERLER EĞİTİMİ

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nda yer alan değerler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

1. Bilimsellik	5. Sabır
2. Çalışkanlık	6. Saygı
3. Dayanışma	7. Sorumluluk
4. Doğal Çevreye Duyarlılık	8. Yardımseverlik

Tablo 1: Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nın Değerleri

TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı uygulanırken öğretmenlerin aşağıdaki hususlara dikkat etmeleri gerekmektedir:

1. Kazanımların öğretiminde okul içi veya okul dışı etkinliklere önem verilmelidir. Trafik ve ilk yardım uygulamaları imkân varsa çocuk trafik eğitim parkında veya okulda oluşturulacak bir trafik ortamında yapılmalıdır.
2. Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyini belirlemeye dikkat edilmeli, dersin öğretiminde öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel gelişimleri ile bireysel farklılıkları dikkate alınmalıdır.
3. Kazanımın içeriğine göre derse trafik polisi, sağlık personeli vb. uzman kişiler davet edilebilir.
4. Özellikle araştırma içerikli kazanımlara yönelik öğrencilere verilen görevlerde, öğrencilerin araştırma sonuçlarını afiş, poster, pano, broşür, gazete, tablo, grafik vb. materyaller ile sunu yapma gibi etkinliklerle desteklemelerine özen gösterilmelidir. Ayrıca imkânlar ölçüsünde öğrencilerin sunularını bilgi ve iletişim teknolojileri destekli olarak yapmalarına olanak sağlanmalıdır.

5. Belirli gün ve haftalardan Trafik Haftası'nda çeşitli yarışmalar ve eğitici etkinlikler aracılığıyla öğrencilerde trafik bilincinin gelişmesini destekleyici etkinlikler yapılmalıdır.

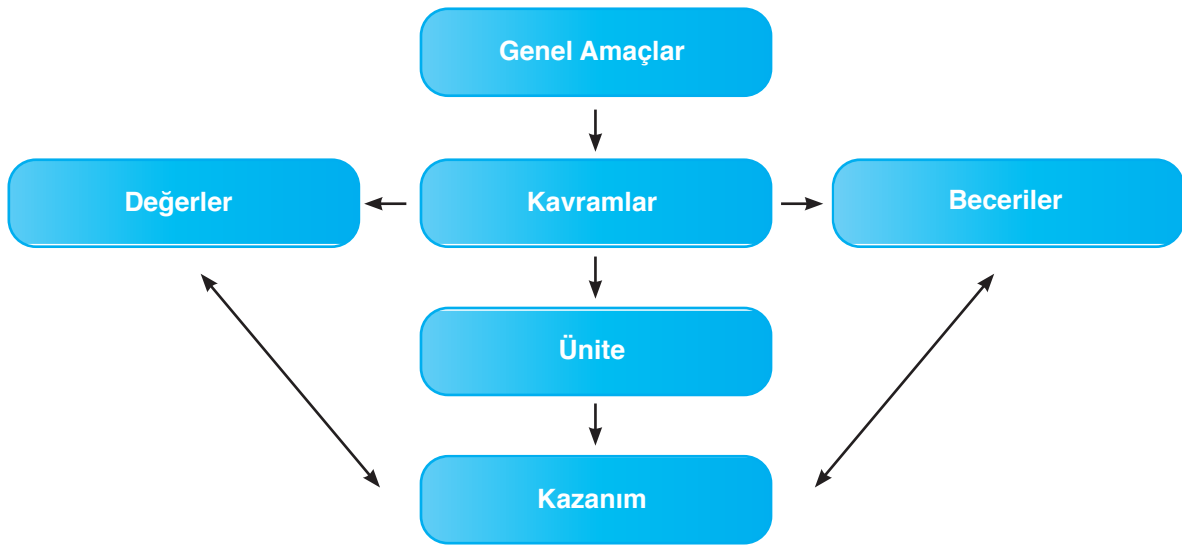
6. Program uygulanırken özel gereksinimi olan öğrenciler için gereken esneklik gösterilmeli, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda etkinlikler hazırlanmalı ve planlamalar yapılmalıdır.

7. Program uygulanırken öğrencilerin değerleri kazanmasına özen gösterilmeli, tüm kazanımlar ilgili değerlerle eşleştirilmeli ve örtük program anlayışından hareketle dersler işlenmelidir.

8. Trafik Güvenliği dersinin zevkli ve eğlenceli bir şekilde işlenerek kazanımlara ulaşılabilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.

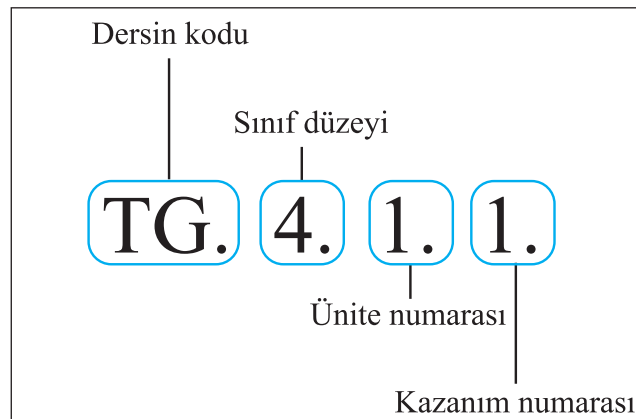
TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nın içeriği, ülkemizde ve diğer ülkelerde trafik eğitimi ile ilgili yapılmış olan araştırmalar, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin "trafik eğitimi öğretim programları" ile örgün ve yaygın eğitimdeki deneyimler dikkate alınarak hazırlanmıştır. Öğretim programı genel amaçlar, kavramlar, beceriler ve değerler ile ünite ve kazanım bağlamında yapılandırılmıştır.

Şema 1: İlkokul Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nın Organizasyon Yapısı

Ünite temelli yaklaşım esas alınarak programda "Trafikte Güvenlik" ve "Trafikte İlk Yardım" şeklinde iki ünite belirlenmiştir ve kazanımlar, ünitelere göre numaralandırılmıştır. Numaralandırma sisteminde dersin adı, sınıf düzeyi, ünite numarası ve kazanım numarasına yer verilmiştir. Kazanımlarla ilgili sınırlamalar ve açıklamalar kazanımı izleyen satırda ifade edilmiştir.

Kazanımlarla ilgili sınırlamalar ve açıklamalar kazanımı izleyen satırda ifade edilmiştir. Örneğin;

TG.4.1.1. Trafikte kendisinin ve başkalarının hayatının önemli olduğunu fark eder.

Trafiğin tanımı ve insan yaşamındaki yerinden bahsedilir.

TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ KİTABI FORMA SAYISI VE EBADI

Dersin Adı	En Fazla Forma Sayısı*	Ebadı
Trafik Güvenliği Dersi 4. Sınıf	5	19,5 cm ve 27,5 cm

Tablo 2: *Trafik Güvenliği Dersi 4. Sınıf Ders Kitabı Forma Sayısı ve Ebadı*

***En fazla forma sayıları yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı daha az forma sayılarında da olabilir.**

KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

İlkokul 4. sınıf seviyesinde öğrencilerden; trafikle ilgili temel kavramlar, trafik işaret ve işaret levhaları, trafik kuralları, güvenli yolları kullanma, ulaşım araçları ve çeşitleri, trafikle ilgili meslekler ve kurumlar, trafikte karşılaşılabilecek tehlikeler ve alınabilecek önlemler, trafik kurallarına uymanın birey ve toplum hayatına etkileri, ilk yardım malzemeleri ve ilk yardımda doğru müdahalenin önemi gibi konular hakkında bilgi, beceri ve değer sahibi olmaları beklenmektedir.

Sıra No	Ünite Adı	Kazanım Sayısı	Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzdesi
1	Trafikte Güvenlik	17	28	78
2	Trafikte İlk Yardım	4	8	22
TOPLAM		21	36	100

Tablo 3: Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı Ünite Adları, Kazanım Sayıları, Ders Saatleri (Öngörülen Süre) ve Yüzdeleri

TG.4.1. Trafikte Güvenlik**TG.4.1.1. Trafikte kendisinin ve başkalarının hayatının önemli olduğunu fark eder.**

Trafiğin tanımı ve insan yaşamındaki yerinden bahsedilir.

TG.4.1.2. Trafikle ilgili temel kavramları açıklar.

Öğrencilerin günlük yaşamında trafikte karşılaşılabileceği temel kavramlar (yaya, yaya geçidi, kaldırım, taşıt, alt geçit, üst geçit, ışıklı trafik işaret cihazı, trafik levhaları, toplu taşıma, banket vb.) üzerinde durulur.

TG.4.1.3. Trafik işaretleri ve işaret levhalarının önemini araştırır.

Trafik işaretleri ve işaret levhalarının şekillerinin (bilgilendirme, uyarı ve yasaklama) anlamları üzerinde durulur. Ayrıca trafik işaretleri ve işaret levhalarını korumanın gerekliliği vurgulanır.

TG.4.1.4. Yaya olarak trafik kurallarına uyar.

Karşıya geçiş kuralları, kaldırımı olan ve olmayan yollarda uyulması gereken kurallar vb. üzerinde durulur. Ayrıca park hâlindeki araçların önünden, arkasından ve iki aracın arasından geçilmemesi gerektiği nedenleriyle açıklanır.

TG.4.1.5. Günlük yaşantısında çevresindeki güvenli yolları kullanır.

Güvenli ve güvenli olmayan yol kavramları açıklanarak öğrencilerin okul, market, park vb. yerlere gidiş-gelişlerinde kullandıkları yolları belirtmeleri istenir. Bu yolların yayalar için güvenli olup olmadığı üzerinde durulur.

TG.4.1.6. Taşıt trafiğine kapalı alanlarda oyun araçlarını güvenli kullanır.

Bisiklet, kaykay, scooter, paten ve kızak gibi oyun araçlarını kullanırken gerekli ekipmanlar (kask, eldiven, dizlik vb.) ile uyulması gereken kurallar üzerinde durulur.

TG.4.1.7. Ulaşım araçlarını çeşitli özellikleri açısından karşılaştırır.

Ulaşım araçlarının güvenlik, ekonomi, hız ve zaman gibi özellikleri üzerinde durulur.

TG.4.1.8. Trafikte geçiş üstünlüğü olan taşıtları tanır.

Trafikte geçiş üstünlüğü olan ambulans, itfaiye ve polis araçları ile bunların geçiş üstünlüğünün nedenleri ele alınır.

TG.4.1.9. Trafikle ilgili meslekleri ve kurumları araştırır.

Trafikle ilgili mesleklerden trafik polisi, şoför, kaptan, makinist, vatman ve pilot gibi meslekler ele alınır. Trafikle ilgili kurumlardan Sağlık Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Karayolları Genel Müdürlüğü üzerinde durulur.

TG.4.1.10. Trafikte toplu taşıma araçlarını kullanmanın önemini kavrar.

Toplu taşıma aracı (gemi, tren, tramvay, metro, uçak, otobüs vb.) kullanarak gereksiz trafik yoğunluğunun ortadan kaldırılması ve bu konuda çevre bilinci oluşturulması üzerinde durulur.

TG.4.1.11. Taşıtlara binerken, taşıtlardan inerken ve taşıtlarda yolculuk ederken kurallara uyar.

Okul servisi, otomobil, otobüs, traktör, gemi, tren, tramvay, metro, uçak ve motosiklet gibi araçlara binerken ve araçlardan inerken uyulması gereken kurallar üzerinde durulur. Yolculuk sırasında yaşlılara, hamilelere, engellilere ve hastalara yer verilmesi gibi adabımuâşeret kuralları vurgulanır. Ayrıca yolculuk sırasında toplu taşıma araçları ve diğer araçları korumanın önemi açıklanır.

TG.4.1.12. Trafikte karşılaşılabilecek tehlikelere örnekler verir.

Trafik kazalarına yol açan nedenler (uykusuz ve alkollü araç kullanma, dikkatsizlik, aşırı hız, aydınlatmanın yetersizliği, değişik hava koşullarının fark edilmeyi güçleştirmesi vb.) açıklanır. Otomobil yangınlarından nasıl korunulacağı üzerinde de durulur.

TG.4.1.13. Trafikte karşılaşılabileceği tehlikelere karşı alınması gereken önlemleri nedenleriyle açıklar.

Emniyet kemeri kullanmanın önemi vurgulanarak trafik kazalarını önleyici tedbirler üzerinde durulur. Okul servislerinde ön koltukta yolculuk etmenin, camdan sarkmanın ve emniyet kemeri kullanmamanın tehlikelerinden bahsedilir.

TG.4.1.14. Taşıt trafiğinde tehlikeli hareketlerden kaçınır.

Üzeri açık taşıtlarda veya yük üzerinde yolculuk yapmanın, taşıtlara asılma, tutunma ve taşıtların önünden kontrolsüz geçmenin tehlikeleri üzerinde durulur. Yolculuk yaparken kendini güvene almak için tutunmanın önemi üzerinde durulur.

TG.4.1.15. Trafikte sorumlu, saygılı ve sabırlı olmanın gerekliliğini sorgular.

Trafik kurallarına uymayanları nezaket kuralları çerçevesinde uyarma, kendisine yapılan uyarıları dikkate almanın gerekliliği üzerinde durulur.

TG.4.1.16. Trafik kurallarına uymanın birey ve toplum hayatına etkilerini tartışır.

Trafik kurallarına uymanın sosyal ve ekonomik açıdan kısa ve uzun vadeli etkileri üzerinde durulur.

TG.4.1.17. Trafik kurallarının etkin bir şekilde uygulanmasına yönelik önerilerde bulunur.**TG.4.2. Trafikte İlk Yardım****TG.4.2.1. Taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerini tanır.****TG.4.2.2. Trafikte ilk yardım gerektiren durumlarda kimlerden ve nasıl yardım istenmesi gerektiğini açıklar.**

Kaza anında ambulans 112, polis imdat 155, jandarma 156 ve itfaiye 110 gibi numaraların aranması gerektiği ve arandığında verilmesi gereken bilgiler üzerinde durulur.

TG.4.2.3. İlk yardım uygulamalarında doğru müdahalenin önemini tartışır.

İlk yardım uygulamalarının kimler tarafından ve nasıl yapılması gerektiği üzerinde durulur.

TG.4.2.4. Hafif yaralanmalarda yapılacak ilk yardım uygulamalarını araştırır.

Solunum yolunu açık tutma, sıyrık, bere, çürük, ezik vb. hafif yaralanmalarda yapılması gereken ilk yardım uygulamaları üzerinde durulur. İlk yardım uygulamalarında öncelikli amacın hastaya zarar vermemek olduğu belirtilir.

